

[Ministeren for Søfart og Fiskeri.]

maade haard Karakter paa de danske Autoriteter i Godthaab eller rettere paa den konstituerede Landsfoged Svane, som havde taget sig af det skibbrudne Mandskab. Bladet skrev om ham eller om denne Affære, at det skibbrudne Mandskab hos ham „var kommet i Fjendehænder“; de kunde „ikke faa Sengeklæder eller Tæpper, langt mindre tørt Tøj“, men kun Mad af den Art, at det var „sort, klægt Brød, harsk Margarine, som neppe nogen dansk Hund vilde have snuset til — og saa Thevand“, alt takket være „denne Foged, der viste sig at være lige saa blottet for Folkeskik som Hjertelag, og som har været Amtsfuldmægtig paa Færøerne“ — jeg ved ikke, om det sidste er en særlig Anbefaling. Endvidere hævdede Bladet, at Fogeden ved en nærmere betegnet Lejlighed var kommet „buldrende ind Kl. 4½ Morgen“ og havde „vendt op og ned paa de Bænke, som 2 Drengene sov paa, saaledes at disse slog Kolbøtter hen ad Gulvet“, og de blev „skældt Huden fuld af denne værdige Repræsentant for Monopolstyret i Grønland, der larmede som en afsindig og sendte dem frem og tilbage over Gulvet“.

Det er altsaa det ærede Medlems Blad i Thorshavn, der omtaler Forholdene efter dette Skibsforlis og den danske Embedsmand paa denne Maade. Naturligvis, da dette blev os bekendt, foranledigede vi en Undersøgelse ved Politiets Assistance, og den retslige Afhøring, som det ærede Medlem forlanger, har altsaa for længst fundet Sted. Af Suderø Syssels Politirapport af 5. Oktober og 17. Oktober 1932 og flere følgende Dage fremgaar, at man efterhaanden har afhørt en Række Personer af dette Mandskab, og jeg skal tillade mig at citere nogle enkelte af disse Vidneudsagn.

Fører af den forliste Kutter „Skarstein“, Niels Pauli Nielsen af Tveraa, udtalte, at

„saavel Landsfogden som Bestyreren var venlige overfor Besætningen ... at der nok var nogen Uenighed mellem Landsfogden og Mandskabet, da Mandskabet bestemt holdt paa at ville hjemsendes med Inspektionsskibet „Hvidbjørnen“, hvilket Landsfogden ikke fandt Anledning til, da der var flere færøske Kuttere, der kunde bringe dem hjem; der var maaske heraf kommet nogen Misstemning frem“.

„Den 17. Oktober 1932 udtaler Carl Frederik Berg, der var Kok med „Skarstein“, at den næste Dags Formiddag kom Landsfoged Svane fra Godthaab

sammen med Bestyreren ud til Kangek i Motorbaad; begge viste sig venlige og elskværdige... efter afgivet Forklaring tilføjer han, at der overfor ham blev vist Venlighed og Elskværdighed overalt, og han har ikke noget at beklage sig over, ud over, at Kosten var noget mangelfuld.

Endvidere udtalte Fisker Sigurd Gunnar Holm fra „Skarstein“, at det, han har at beklage sig over, er Landsfogdens Optræden den Morgen, da Fisker Holm nægtede at tage med til Færingerhavnen. Han forklarer herom paa Anledning, at Landsfogden ikke tog fat i ham eller slog ham, men dog optraadte truende. Landsfogden var vred, fordi Motorbaaden laa og ventede.“

Det er dog vist meget forklarligt.

„Bedstemand Daniel Jakob Eyvindsson forklarer, at han for sit Vedkommende maa beklage den daarlige Kost og Mangelen paa Senge og Sengetøj, men at han dog ikke har noget at beklage sig over for sit eget Vedkommende med Hensyn til Landsfogdens Optræden overfor ham.“

Saa er der en, der hedder Jens Mohr Eyvindsson, 17 Aar gammel, der forklarer,

„at den Mad, man fik i Godthaab var daarlig og mangelfuld, samt at Landsfogden optraadte for haardhændet overfor ham“.

Det er et af de værste Vidnesbyrd, der findes i hele Forhøret.

„Johannes Sofus Martin Berg udtaler, at han med Hensyn til Landsfogdens Optræden ikke har noget at beklage sig over, ud over, at Maden var daarlig, og at der manglede Senge og Sengetøj, om end man ganske vist fik udleveret nogle Feltsenge. Mikkell John Peter Johnsen forklarer, at Mandskabet anmodede om at faa udleveret Kød og Fisk, men Landsfogden svarede hertil, at Mandskabet selv maatte gaa ud at jage og fiske, da Kød og Fisk ikke var til at faa, hvorefter Landsfogden udleverede en Del Ammunition og Fiskeredskaber.

Den 19. Oktober 1932 forklarer Jens Christian Mortensen, da han blev forespurgt om, hvorvidt Landsfogden viste sig uvenlig overfor Besætningen, at Landsfogden ikke talte med nogen, og han anfører, at Kosten var mindre god, samt at Soveforholdene heller ikke var tilfredsstillende. Da han senere klagede overfor Landsfogden over, at Maden ikke var god, viste Landsfogden ham ud af sit Kontor. Han — altsaa Manden selv — „udtaler,